

JEZSUITA PRAY KÓDEX

JUBILEUMI
KONFERENCIA
A JÉZUS TÁRSASÁGA
FELOSZLATÁSÁNAK 250.
ÉS PRAY GYÖRGY
SZÜLETÉSÉNEK 300.
ÉVFORDULÓJÁN

2023

09

28

09

ELTE
EGYETEMI
KÖNYVTÁR

29

ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR, AZ ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR, A BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZETE, VALAMINT A JÉZUS TÁRSASÁGA MAGYARORSZÁGI RENDTARTOMÁNYÁNAK LEVÉLTÁRA TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

A JÉZUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSÁNAK 250.
ÉS PRAY GYÖRGY SZÜLETÉSÉNEK 300. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL RENDEZETT,

JEZSUITA – PRAY – KÓDEX

CÍMŰ, JUBILEUMI TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁRA.

A MEGJELENTEKET KÖSZÖNTI:

- BORHY LÁSZLÓ REKTOR, EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
- P. KORONKAI ZOLTÁN SJ SOCIUS PROVINCIALIS, JÉZUS TÁRSASÁGA MAGYARORSZÁGI RENDTARTOMÁNY
- VINCZE MÁTÉ KÖZGYŰJTEMÉNYEKÉRT ÉS KULTURÁLIS FEJLESZTÉSEKÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

A RENDEZVÉNY HELYSZÍNE ÉS IDŐPONTJA:

2023. SZEPTEMBER 28. 9.30–17.30 EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR

2023. SZEPTEMBER 29. 8.50–17.10 ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

MEGHÍVÓ

JEZSUITA PRAY KÓDEX

2023

09

28 09

E L T E
EGYETEMI
KÖNYVTÁR

29

ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁRORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

ELTE

EGYETEMI KÖNYVTÁR
ÉS LEVÉLTÁRBölcsészettudományi
Kutatóközpont
Történettudományi
Intézet

2023. SZEPTEMBER 28.

ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR NAGYOLVASÓ

9.30 Köszöntő

Borhy László rektor, Eötvös Loránd Tudományegyetem
P. Koronkai Zoltán SJ socius provincialis,
Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány
Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális
fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár

JEZSUITÁK ÉS OKTATÁS

Szekcióvezető: Tóth Krisztina

10.00 Siptár Dániel: Az osztrák jezsuita rendtartomány
magyarországi házai a feloszlítás előtti években

10.20 Kádár Zsófia – Henrieta Žažová: Nagyszombat
– a jezsuita kollégium mint komplex intézmény
a 18. században. Rendtagok és épületek

10.40 Fazekas István – Barta M. János: A nagyszombati
jezsuita gimnázium diáksága az 1735/1736-os tanévben
11.00 Szünet

11.20 Kókényesi Zsolt: A jezsuita iskolahálózat magyar
főúri tanulói a feloszlítás előtti időszakban (1759–1773)

11.40 Szádóczki Vera: Repetitio est mater studiorum.

A repetensképzés elmélete és gyakorlata
a 18. században

12.00 Kérdések, hozzászólások

12.20 Ebédszünet

A JÉZSUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSA

Szekcióvezető: Forgó András

13.20 Babarczi Dóra: A jezsuita rend feloszlításához
vezető út – a Jézus Társasága és a gyarmatbirodalmak
konfliktusai a 18. század közepén

13.40 Maczák Ibolya: Egyházi pásztor – a jezsuita rendről

14.00 Mózessy Gergely: Exjezsuiták a székesfehérvári
egyházmegyében

14.20 Lakatos Adél: Jezsuita névjegyzékek a Kalocsai
Főszékesegyházi Könyvtár kéziratárában

14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

PRAY GYÖRGY, A JEZSUITA TUDÓS

Szekcióvezető: Molnár Antal

15.20 Tóth Gergely: „Elsők”, „legnagyobbak”, „alapítók”.

Pray György történetirői munkásságának revíziója

15.40 Vásáry István: Magyar őstörténet és a kínai

rítusvita – Pray György versus Desericzky Ince
és Cetto Benedek

16.00 Benei Bernadett: Pray György és a középkori
történelmünk kritikus kérdései

16.20 Jarmalov Rezső: Egy elmérgesedő történészdisputa
– Pray György és Gánóczy Antal vitája a váradi püspökség
alapításáról

16.40 Sánta Sára: Pray György, a tudós könyvtáros

17.00 Kérdések, hozzászólások

17.20 Zárszó

2023. SZEPTEMBER 29.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

A PRAY-KÓDEX

Szekcióvezető: Sarbak Gábor

9.00 Madas Edit: A Pray-kódex kodikológiai és tartalmi leírása

9.20 Tóth Zsuzsanna: A Pray-kódex kötése a 12–13.
századi kötéstörténet tükrében, a kódex kötésének
rekonstrukciója

9.40 Bibor Máté: A kódex története az Országos
Széchényi Könyvtárban a 19. században

10.00 Szünet

A PRAY-KÓDEX A LITURGIA TÖRTÉNETÉBEN

Szekcióvezető: Madas Edit

10.20 Földváry Miklós István: A miseorációk
korpuzának összehasonlító elemzése

10.40 Horváth Balázs: A Pray-kódex
szakramentáriumának miseordója

11.00 Czagány Zsuzsa: A Pray-kódex mint zenetörténeti
forrás. A szakramentárium énektételei

11.20 Gilányi Gabriella: A Pray-kódex kottairásainak
új elemzése

11.40 Kérdések, hozzászólások

12.00 Ebédszünet

LATIN (LITURGIKUS) NYELV ÉS NÉPNYELV

Szekcióvezető: Thoroczkay Gábor

13.00 Solymosi László: Egyház és anyanyelv
az Árpád-korban

13.20 Szovák Kornél: Az írás forradalma. Írásbeliség
és műveltség III. Béla korában

13.40 Korompay Klára: A Halotti beszéd
és a Halotti könyörgés nyelve

14.00 Bartók Zsófia Ágnes: A Halotti beszéd
és a Halotti könyörgés műfaja

14.20 Vladár Zsuzsanna: A nyelvemlékek korai recepciója

14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

TÖRVÉNYEK ÉS (MŰVÉSZET)TÖRTÉNET

Szekcióvezető: Benkő Elek

15.20 Szuromi Szabolcs Anzelm OPraem:

Megjegyzések a Pray-kódex kánonjogi vonatkozásairól

15.40 Bácsatyai Dániel: A Pozsonyi Évkönyv
és a Pray-kódex történeti tárgyú bejegyzései

16.00 Dénesi Tamás: A Pray-kódex a bencés
historiográfiában

16.20 Boreczky Anna: A Pray-kódex passióciklusa
és egy bizánci ereklyekultusz nyomai a középkori

Magyarország könyvfestészetében

16.40 Kérdések, hozzászólások

17.00 Zárszó

20.00 KÖNYVBEMUTATÓ A KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

KERETÉBEN: Hazai örökség európai összefüggésben.

Az esztergomi zsolozsma összkidítása és az összehasonlító
rítuselemzés. Résztvevők: Földváry Miklós István,

Szoliva Gábor OFM, valamint Nényei Sára

és Csonka Szabina Babett.

A beszélgetést Sarbak Gábor vezeti.